

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ลำดับหัวข้อ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในเขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน (ที่อยู่) แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด

สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในเขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน (ที่อยู่) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดองค์ประกอบธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ คือ

- 1.1 หลักนิติธรรม
- 1.2 หลักคุณธรรม
- 1.3 หลักความโปร่งใส
- 1.4 หลักการมีส่วนร่วม
- 1.5 หลักความรับผิดชอบ
- 1.6 หลักความคุ้มค่า

2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 442 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริจซี่และมอร์แกน จากประชากรที่เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ จำนวน 442 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน (ที่อยู่)

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ หลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ประกอบด้วย

- 4.2.1 หลักนิติธรรม
- 4.2.2 หลักคุณธรรม
- 4.2.3 หลักความโปร่งใส
- 4.2.4 หลักการมีส่วนร่วม
- 4.2.5 หลักความรับผิดชอบ
- 4.2.6 หลักความคุ้มค่า

5. ระยะเวลาในการวิจัย ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2554 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2554

6. สถานที่ในการวิจัย เขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามแบบปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน (ที่อยู่) เป็นแบบตัวเลือกและเติมคำในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นเพื่อเสนอแนะการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบเติมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีตำบลห้วยโพธิ์และประธานคณะกรรมการหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามไปประสานงานกับนายกเทศมนตรีตำบลห้วยโพธิ์และประธานคณะกรรมการหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน เพื่อขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยทำหน้าที่สื่อถึงผู้ใหญ่บ้านทั้ง 18 หมู่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือเป็นผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล และประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

4. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามกับผู้ใหญ่บ้านด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และตีความข้อมูลที่ได้ และ ทบทวน ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลเป็นระยะ ๆ โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยใช้การประมวลผลคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิง ลึก จากนั้นผู้วิจัยจะทำการนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา แจกแจงตามวัตถุประสงค์ทางการวิจัย และสรุปประเด็นทั้งหมดเพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ที่ผ่านการประเมินมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับแล้วให้รหัสเป็นรายชื่อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในคู่มือการให้รหัส

2. บันทึกข้อมูลแล้วตรวจสอบความถูกต้องและหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป

3. นำแบบสอบถามส่วนที่ 1 มาหาความถี่ และแสดงค่าร้อยละ โดยจำแนก ตามข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการหมู่บ้าน

4. หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามส่วนที่ 2 ของ กลุ่มตัวอย่าง สรุปรวมเป็นรายชื่อในแต่ละด้าน ภาพรวมรายด้านและภาพรวมทุกด้าน

5. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมาก

3 หมายถึง ระดับการดำเนินงานปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อย

1 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

จากนั้นนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อใช้ ในการแปลความหมายทั้งรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การแจกแจงความถี่และพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี จำนวน 76 คน (ร้อยละ 37.07) รองลงมา คือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 60 คน (ร้อยละ 29.27) อายุระหว่าง 31–40 ปี จำนวน 45 คน (ร้อยละ 21.95) และอายุระหว่าง 20–30 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 4.71) ตามลำดับ

1.2 จำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 71 คน (ร้อยละ 34.63) รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย จำนวน 56 คน (ร้อยละ 27.32) อาชีพรับราชการ จำนวน 34 คน (ร้อยละ 16.59) อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 28 คน (ร้อยละ 13.66) และอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 7.80) ตามลำดับ

1.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 71 คน (ร้อยละ 34.63) รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 56 คน (ร้อยละ 27.32) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 46 คน (ร้อยละ 22.44) และจบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 32 คน (ร้อยละ 15.61) ตามลำดับ

1.4 จำแนกตามหมู่บ้าน (ที่อยู่) ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้านโหมน หมู่ที่ 2 บ้านโหมน จำนวนหมู่บ้านละ 15 คน (ร้อยละ 7.32) รองลงมา คือ อาศัยอยู่หมู่ที่ 10 บ้านกลางดง และ หมู่ที่ 17 บ้านดงสว่าง จำนวนหมู่บ้านละ 14 คน (ร้อยละ 6.83) อาศัยอยู่หมู่ที่ 14 บ้านใหม่คำ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 6.34) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

2.1 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก 1 ด้าน คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.43$) อยู่ในระดับ ปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.40$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.36$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.35$) ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ($\bar{X} = 3.33$) และด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.22$)

2.2 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกรายด้านและรายชื่อ พบว่า

2.2.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) และเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ชื่อ คือ เทศบาลมีการตราเทศบัญญัติโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.50$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ชื่อ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมีการตราเทศบัญญัติโดยคำนึงถึงความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.44$) เทศบาลมีการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติอย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.37$) เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบัญญัติ ($\bar{X} = 3.33$) เทศบาลมีการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติ

โดยไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.22$) และเทศบาลมีการเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือเทศบัญญัติทางระบบเสียงตามสายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.22$)

2.2.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการอย่างเสมอภาค ($\bar{X} = 3.43$) และเทศบาลมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังเรื่องคุณธรรมแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.25$) และ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความกระตือรือร้นเต็มใจให้บริการ ($\bar{X} = 3.42$) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 3.35$) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X} = 3.33$)

2.2.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าไปดูได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 3.42$) เทศบาลมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบบเสียงไร้สายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.37$) เทศบาลจัดให้มีกล่องหรือตู้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้ขอรับบริการ ($\bar{X} = 3.20$) เทศบาลได้จัดทำแผนผัง/ชั้นตอน/ระยะเวลาแล้วเสร็จและกำหนดผู้รับผิดชอบปิดประกาศให้ทราบ ($\bar{X} = 3.19$) เทศบาลมีการเปิดเผยเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้ประชาชนทราบ ($\bar{X} = 3.11$) และเทศบาลมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชนทราบ ($\bar{X} = 3.05$)

2.2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.55$) เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ($\bar{X} = 3.46$) เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.42$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เทศบาลมีการจัดทำประชาคมเมืองเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.36$) และเทศบาลได้นำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนมาจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.20$)

2.2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลได้ตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลอย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 3.48$) เทศบาลมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.35$) เทศบาลมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อประสานงานกับชุมชนไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.31$) เทศบาลมีระบบการรับข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนจากประชาชน ($\bar{X} = 3.27$) และคณะผู้บริหารท้องถิ่นมีการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.25$)

2.2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ขั้นตอนการให้บริการประชาชนไม่ซับซ้อน ($\bar{X} = 3.44$) และเทศบาลมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.38$) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมกับปริมาณงาน ($\bar{X} = 3.54$) เทศบาลมีการใช้จ่ายงบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.41$) และการวางแผนพัฒนาเทศบาลสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 3.39$)

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทำให้ภาพรวมของเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากตารางที่ 8

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ถนนอมจิต ชนะบุญ (บทคัดย่อ : 2552) ได้วิจัย การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน พบว่า ระดับการดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็น ของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับ มาก จำนวน 1 ด้าน คือด้านหลักความคุ้มค่า และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลัก ความรับผิดชอบ และหลักความโปร่งใส ไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : 95 - 100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่าระดับความคิดเห็น ของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล ห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน (ที่อยู่) แตกต่างกัน

ผลการวิจัย คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน (ที่อยู่) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล ห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

2.1 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัด กาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่ได้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์มานาน และได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินงาน ตลอดจนมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมกับเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์มา อย่างต่อเนื่อง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับวิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาล ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลบรบือ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงาน และเพื่อศึกษา

เปรียบเทียบผลของการประเมินการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและตำแหน่งที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มีสภาพแตกต่างกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาและตำแหน่ง เห็นว่ามีการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับฉลองนพ อัมพรรัตน์ (2550 : 80 - 83) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภออมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่าการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงานต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภออมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ บุคลากรในหน่วยงานที่มีเพศ และระดับการศึกษา มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

2.2 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายและรับจ้าง ซึ่งเป็นผู้ที่มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิตประจำวันใกล้เคียงกัน มีเวลาในการรับฟังข่าวสารไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับเบญจวรรณ ชูระธรรม (2551 : 80-85) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับพระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : 147 - 157) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัย พบว่ามีความแตกต่างกัน

2.3 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา ซึ่งการเรียนรู้ หรือรับรู้เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงเป็นไปได้โดยง่ายและเข้าใจอย่างรวดเร็ว

ผลการวิจัยสอดคล้องกับวิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มีสภาพแตกต่างกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาและตำแหน่ง เห็นว่ามีการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : 95 - 100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย จำแนกตามอายุและการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกัน

2.4 คณะกรรมการหมู่บ้านที่หมู่บ้าน (ที่อยู่) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีที่อยู่ใกล้เคียงกัน มีการเดินทางไปมาหาสู่ และติดต่อกันอย่างใกล้ชิด ทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับถนอมจิต ชนะบุญ (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน พบว่าไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

ในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ คณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

1.1 หลักความโปร่งใส ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อและจัดจ้างให้ประชาชนทราบมากยิ่งขึ้น และควรมีระบบการตรวจสอบจากประชาชนให้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เช่น มีกล่องหรือตู้รับฟังความคิดเห็นที่หมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

1.2 หลักความคุ้มค่า เห็นว่าเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ใช้งบประมาณอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่อยู่แล้ว ควรรักษาระดับการดำเนินงานไว้ แต่ควรมีกระบวนการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เข้มงวดมากขึ้น

1.3 หลักคุณธรรม ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างเสมอภาคและควรมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านหลักนิติธรรม ควรมีการเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติให้มากยิ่งขึ้น เช่น การปิดประกาศไว้ทุกหมู่บ้าน และควรจัดให้มีการจัดอบรมให้ทุกหมู่บ้านควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบัญญัติให้มากขึ้น

1.5 หลักการมีส่วนร่วม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดซื้อและจัดจ้างมากยิ่งขึ้น และควรนำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนและโครงการที่ทำการประชาคมมาดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น

1.6 หลักความรับผิดชอบ ควรมีการจัดแบ่งเจ้าหน้าที่และกำหนดเจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และควรแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่ประชาชนยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียนให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเฉพาะด้านความคุ้มค่า ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และ ด้านหลักความโปร่งใสที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์